754/06

Den 28. august 2006 blev i sag nr. 67.785:

xxxx xx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxx x

mod

Industriens
Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har arbejdsmarkedspension i Industriens Pensionsforsikring A/S, påstår selskabets tilpligtet at udbetale invalidesum og invalidepension.

Klageren, der er født i 1944, blev omfattet af forsikringen den 1/1 2003 i forbindelse med tre måneders ansættelse på et pakkeri under en arbejdsprøvning. Bidragsbetalingen standsede ved udgangen af marts måned 2003. Klageren var indtil udgangen af marts måned 2004 dækket som bidragsfrit medlem, hvorefter forsikringsdækningen bortfaldt, og klageren blev udmeldt af selskabet.

Det er selskabets anbringende, at klagerens relevante tab af erhvervsevne ikke er indtrådt i forsikringstiden.

I en generel helbredsattest dateret 5/5 1998 - til brug for L. Kommune - er klagerens funktionsevne af egen læge F.H.O. beskrevet således:

> "Jeg har kun kendt denne pt. i meget kort tid. Jeg har således måttet støtte mig til tidl. journal vedr. ovenstående. Det fremgår af tidl. lægejournal, at pt. op gennem 90'erne har haft tiltagende klager vedr. diffuse ledsmerter men også fra nakke, skulder, arme og hænder. Har herudover kraftnedsættelse og paraæstesier i hænder og arme. Dette har specielt inden for de sidste år medført manglende evne til blot lette

arbejdsfunktioner. Pt. angiver nu kun med besvær evne til at klare dgl. huslige funktioner. Pt. virker forslidt. Frembyder ved objektiv undersøgelse forandringer i nogen grund sv. t. dette.

Jeg skønner pt.s arbejdsevne reduceret mellem 50 og 75 %."

Overlæge i reumatologi og rehabilitering H.S. konkluderer i speciallægeerklæring - ligeledes udarbejdet - til L. Kommune den 2/11 1998 følgende:

"Konklusion

Mangeårige smerter specielt nakke-skulder og arme, som efterhånden har spredt sig til store dele af bevægeapparatet. Røntgen har vist lettere spondylose i columna cervacalis og lettere artrose i fingrene. Dette kan ikke forklare alle patientens symptomer. Der findes ingen tegn på inflammatorisk reumatisk lidelse. Der er ingen yderligere lægelige undersøgelser der er relevante. Har fået mange fysioterapeutiske behandlinger med kortvarig effekt.

...

Revalidering vurderes ikke realistisk. Jeg vurderer at erhvervsevnen varigt er betydeligt nedsat inden for alle realistiske erhverv."

Endvidere anfører klagerens egen læge F.H.O. i statusattest af 1/11 1999:

"Ud fra foreliggende, vil jeg stadig mene, at man er nødt til at tage hensyn til pt. arbejdsmæssigt. Hun vil næppe kunne klare fysisk belastende arbejde med løft eller rutinepræget arbejde med gentagende ensartet bevægelser af specielt overextremiteterne.

Da denne pt. har været uden beskæftigelse i meget lang tid, vil jeg anbefale en gradvis indslusning på arbejdsmarkedet under alle omstændigheder.

Her udover føler jeg ikke der er noget til hindre for arbejdsprøvning ud fra medicinske overvejelser."

Ved undersøgelse den 8/6 2000 vedrørende klagerens helbredsmæssige forhold i relation til fremtidige erhvervsmuligheder anfører 1. reservelæge B.L. konkluderende:

"Alder, erhvervsmæssig baggrund, sammenlagt 1 års halvtidsarbejde de sidste 14 år samt helbred, nedsætter erhvervsevnen i væsentlig grad. Revalidering til fuldtids selvforsørgelse må anses for udsigtsløs. Mulighederne for etablering af fleksjob må afprøves.

Der er skånehensyn over for nakke-skulder-armbelastende arbejde, det vil sige klienten skal ikke sidde i fastlåste arbejdsstillinger med manuelt arbejde, skal ikke løfte tungere håndværktøj eller tungere emner. Skal heller ikke have fingerbelastende arbejde i form af arbejde, der kræver anvendelse af kraft i fingre eller ensidige gentagne bevægelser. Skal have mere varieret beskæftigelse og det helt optimale vil selvfølgelig være at kunne anvende hendes kreative evner i en eller anden form for beskæftigelse inden for ældrepleje, måske større børn eller andet."

I kommunens journal er den 20/1 2003 noteret følgende:

"NNPEBP

20.01.03

...

A. oplyser at hun har det svært med sit helbred i disse dage med smerter i hænder og skuldre. A. mener det skyldes de ensidige arbejdsopgaver på pakkeriet. Der er aftalt opfølgning med jobkons. P.F. desangående så der afventes stillingtagen fra dette møde."

Den 10/5 2004 er der på kommunens foranledning udfærdiget psykiatrisk speciallægeerklæring med henblik på udredning af klagerens fremtidige forsørgelse. Ledende overlæge, speciallæge i psykiatri I.S.T. har erklæret følgende:

"Det drejer sig om 59-årig kvinde, der har en personlighedsstruktur med paranoide træk, der formentlig igennem mange år har medført en løsere tilknytning til arbejdsmarkedet med mange kortvarige ansættelser. Her til kommer slidgigtforandringer fra forskellige dele af bevægeapparatet, der også har medvirket til nedsatte arbejdsevne. Endelig er der tilkommet en stressudløst neurastenisk tilstand inden for de seneste år. Den psykiske og fysiske tilstand virker kronisk og er næppe tilgængelig for yderligere terapi. Hun er ikke motiveret for at få beskæftigelse på arbejdsmarkedet,

og hendes alder og skånehensyn gør det herudover vanskeligt at pege på et arbejde, som hun kan bestride."

I generel helbredsattest dateret den 13/7 2004 fremgår:

"Aktuelle klager: Der er smerter fra bevægeapparatet. Smerterne værst i nakke/skulderåget og ud i armene. Smerterne er dagligt til stede og forværres ved anstrengelse f.eks. almindelig rengøring. Hun kan ikke hænge vasketøj op, hun kan ikke vaske gulv eller vinduer. Hun kan godt lave forefaldende køkkenarbejde, så som almindelig madlavning og lettere rengøring, men må dele det op i etaper.

Så går hun hen og sætter sig eller ligger sig for at hvile. Et godt eksempel på hvor meget hun kan klare, det er at feje et stuegulv, men det bliver delt op i 2-3 dele. Når smerterne er værst stråler de ud i armene og ned i ryggen. Det giver selvfølgelig anledning til en form for træthed, som gør at hun ofte sover over 12 timer i døgnet.

Hun er nikkelallergiker og hendes erfaring er, at hvis hun rører for meget ved f eks. knappenåle, så får hun udslæt i form af rødme og kløe, evt. sår. Hun skal passe på med indtagelse af nikkel, f.eks. via mad der er lavet i gryder der indeholder nikkel."

For så vidt angår forslag til socialmedicinske behandlingsmuligheder fremgår af helbredsattesten dateret den 13/7 2004:

"Udtømte. Har fået bevilliget førtidspension af L. Kommune."

Selskabet har den 10/8 2005 afvist klagerens ansøgning om udbetaling af invalidesum og i skrivelse af 2/9 2005 afvist udbetaling af invalidepension.

Selskabet har ved skrivelse af 28/10 2005 over for nævnet fastholdt afgørelsen og til støtte herfor anført:

"• At retten til invalidesum efter forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 1, indtræder, hvis medlemmets erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden bliver varigt nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne i ethvert erhverv. Ifølge § 8, stk. 2 og 3, bedømmes erhvervsevnen af Industriens Pension ud fra de helbredsmæssige forhold og nedsættelsen skal være dokumenteret,

- At optagelse som medlem i Industriens Pension sker uden afgivelse af helbredsoplysninger. Derfor vil det normalt først være i forbindelse med behandling af en ansøgning om helbredsbetingede ydelser vi opdager, at et medlem varigt havde mistet en del af sin erhvervsevne i ethvert erhverv inden forsikringstiden begyndte,

- At det fremgår entydigt af bilag 5 - 8, at A.R.K. inden optagelse i Industriens Pension havde et erhvervsevnetab på halvdelen af den fulde erhvervsevne i ethvert erhverv med skånehensyn til følge i forhold til fysisk belastende og monotomt arbejde, på grund af slidgigt i nakken, gigt i fingrene og generelle muskelsmerter,

- At de fysiske gener svarer til et varigt tab på mellem halvdelen og 2/3 af den generelle erhvervsevne, idet vi lægger vægt på, at A.R.K. blev anbefalet en varieret beskæftigelse uden fysisk belastning af 1. reservelæge læge B.L., der også vurderede at revalidering til fuldtids selvforsørgelse måtte anses for udsigtsløs (bilag ...),

- At kommunen vurderede, at der ikke var helbredsmæssige hindringer for gennemførelse af en arbejdsprøvning (bilag ...), hvilket taler for, at den generelle erhvervsevne ikke var nedsat med mindst 2/3 på dette tidspunkt,

- At der således er dokumentation for en væsentlig, varig nedsættelse af erhvervsevnen i ethvert erhverv inden 1. januar 2003, svarende til halvdelen af den generelle erhvervsevne, idet skånehensynene ikke vurderes at have været til hinder for varetagelse af et job uden fysiske belastninger og uden monotone belastninger med en arbejdsindsats svarende til halvdelen af det normale,

- At retten til invalidepension efter forsikringsbetingelsernes § 7, stk. 1, indtræder, hvis medlemmets erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden bliver varigt nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne i ethvert erhverv. Ifølge § 7,

stk. 2 og 4, bedømmes erhvervsevnen af Industriens Pension ud fra de helbredsmæssige forhold og nedsættelsen skal være dokumenteret,

- At det fremgår af Industriens Pensions medlemspjece (bilag ...), der er en del af aftalegrundlaget, side 16, at det er den invalidepension, der er ret til på skadestidspunktet, der kommer til udbetaling, og at skadestidspunktet er det tidspunkt hvor det er lægeligt dokumenteret at nedsættelsen af erhvervsevnen i ethvert erhverv er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre,

- At Nævnet i kendelsen i sag nr. 63.669 har bekræftet, at medlemspjecen er en del af aftalegrundlaget og, at det afgørende i forhold til dækningerne i Industriens Pension er hvornår det varige erhvervsevnetab er lægeligt dokumenteret,

- At der først med speciallægeerklæringen af 10. maj 2004 fra speciallæge i psykiatri I.S.T. er dokumentation for, at A.R.K. - udover lidelserne i bevægeapparatet - har en paranoid personlighedsstruktur og lider af en neurose, samt at disse psykiske tilstande ikke kan behandles yderligere (bilag ...),

- At I.S.T. den 10. maj 2004 konkluderer, at de skånehensyn, der er udløst af de fysiske og psykiske lidelser, i kombination gør det vanskeligt at pege på et arbejde, som hun kan bestride, hvorefter det må det anses for lægeligt dokumenteret at den generelle erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3,

- At det ikke har nogen betydning for sagens afgørelse, at Industriens Pension ved første afslag ikke fandt, at der var et lægeligt dokumenteret varigt erhvervsevnetab på 2/3 af den generelle erhvervsevne, men senere, efter at have modtaget nye lægelige oplysninger, vurderede, at der nu var et lægeligt dokumenteret varigt erhvervsevnetab på 2/3 af den generelle erhvervsevne, men at dokumentationen var sket efter forsikringstiden var ophørt,

- At A.R.K. selv har valgt ikke at forlænge forsikringstiden, jf. bilag ...,

- At det ikke har været muligt for Industriens Pension at indhente en speciallæge-erklæring, inden A.R.K. ved udgangen af marts 2004 udtrådte af pensionsordningen, idet hendes ansøgning om helbredsbetingede ydelser (bilag ...), dateret lørdag den 27. marts 2004, er modtaget i Industriens Pension mandag den 29. marts 2004, dvs. 3 dage før forsikringstiden ophørte,

- At vi første gang meddelte A.R.K. afslag på helbredsbetingede ydelser den 10. august 2004, dvs. lidt over 4 måneder efter vi modtog hendes ansøgning, hvilket ikke kan anses for en urimelig lang sagsbehandlingstid set i forhold til, at der i forbindelse med sagens behandling skulle indhentes akter fra kommunen samt lægelige oplysninger, og hvad der er sædvanligt i tilsvarende sager.

Hvis Nævnet skulle finde, at der er dokumenteret et varigt erhvervsevnetab på mindst 2/3 i ethvert erhverv inden erklæringen fra speciallæge I.S.T. forelå, gør vi subsidiært gældende, at medlemmets generelle erhvervsevne var varigt nedsat med mindst 2/3, inden arbejdsprøvningen på 3 måneder begyndte den 1. januar 2003. Til støtte for dette gøres gældende,

- At A.R.K. er blevet optaget i Industriens Pension på grund af en ansættelse på 3 måneder som led i en arbejdsprøvning, og ikke siden optagelsen har været beskæftiget på normale vilkår,

- At det fremgår af erklæringen fra speciallæge i psykiatri I.S.T. (bilag...), at A.R.K. 'gennem mange år' har haft en personlighedsstruktur med paranoide træk og, at hun har udviklet den neurastentiske lidelse 'inden for de seneste år', således at begge lidelser var varige og tilstede inden optagelsen i Industriens Pension,

- At det fremgår af bilag ..., at A.R.K. inden optagelse i Industriens Pension havde varige fysiske lidelser i form af slidgigt i nakken, gigt i fingrene og generelle muskelsmerter,

- At der således ikke er ret til helbredsbetingede ydelser fra Industriens Pension, da erhvervsevnen allerede var varigt nedsat med mindst 2/3 i ethvert erhverv inden forsikringstidens begyndelse, jf. betingelsernes § 7, stk. 1, og § 8, stk. 1."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 7 Invalidepension og bidragsfritagelse**

Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidepension og/eller bidragsfritagelse indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2

Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering.

...

Stk. 4

Industrien Pension kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat med 2/3 eller mere og kan forlange de oplysninger, som Industriens Pension anser for nødvendige til bedømmelse heraf. Endvidere er forsikrede forpligtet til at lade sig undersøge, eventuelt i forbindelse med hospitalsindlæggelse, af de læger, der anvises af Industrien Pension.

...

§ 8 Invalidesum

Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidesum indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2

Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering.

Stk. 3

Industriens Pension kan kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller mere og kan forlange de oplysninger, som Industriens Pension anser for nødvendige til bedømmelse heraf. Endvidere er forsikrede forpligtet til at lade sig undersøge, eventuelt i forbindelse med hospitalsindlæggelse, af læger, der anvises af Industriens Pension."

Nævnet udtaler:

Efter nævnets gennemgang af sagen er det nævnets opfattelse, at klagerens erhvervsevne var reduceret mellem halvdelen og 2/3, da hun pr. 1/1 2003 blev optaget i pensionsselskabet. Nævnet finder endvidere, at klageren først efter udmeldelsen af selskabet ultimo marts 2004 har dokumenteret et tab af erhvervsevne på 2/3.

På denne baggrund finder nævnet, at klageren ikke efter de gældende forsikringsbetingelser er berettiget til at få udbetalt forsikringens invalidesum eller invalidepension.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand